

Svatba

Co vlastně obsahuje?

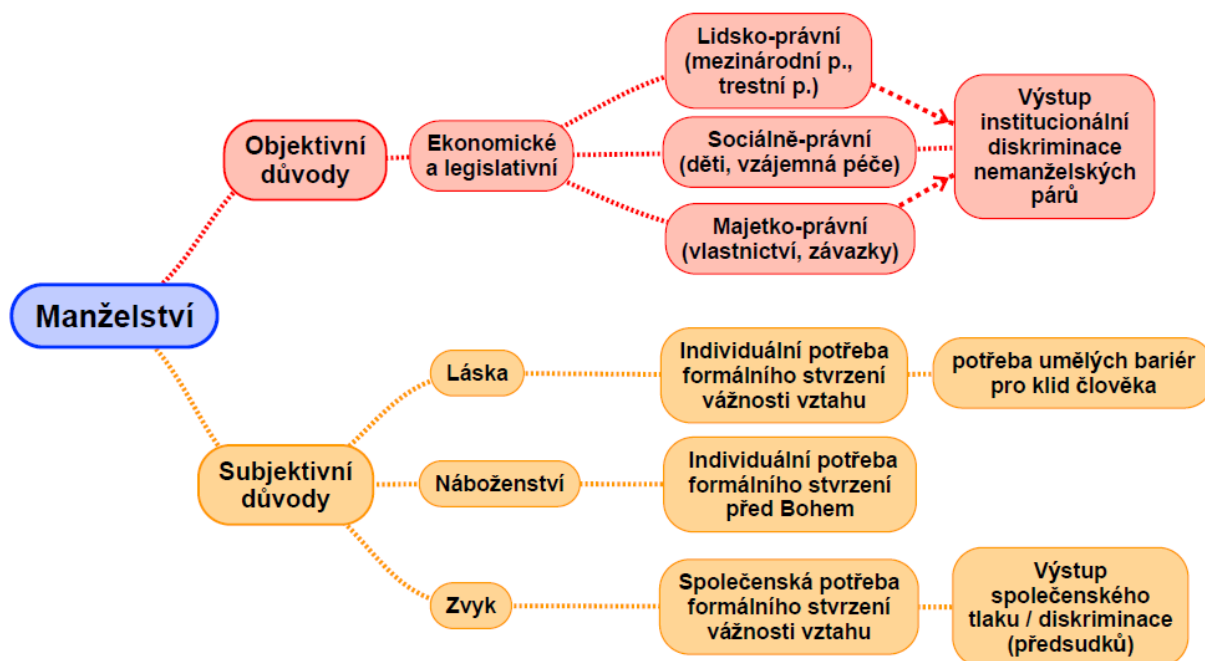
Analytický základ pro uvažování
nad symbolikou, resp. průběhem svatebního obřadu

ve Zlíně | dne 20. 5. 2018

Obsah

TYOLOGIE VÝZNAMU MANŽELSTVÍ.....	3
PRÁVNÍ OBSAH MANŽELSTVÍ A SYMBOLIKA S NÍM SPOJENÁ.....	4
FÁZE SVATBY A JEJICH SYMBOLIKA.....	5
1. Námluvy - zasnuby.....	5
2. Ohlášky.....	5
3. Zvaní na svatbu.....	5
4. Rozlučka se svobodou – svíca – radostný večer před svatbou.....	6
5. Svatební úbor.....	6
6. Svatební den – ráno.....	6
7. Cesta na svatbu.....	6
8. Svatební obřad.....	6
9. Po sezdání.....	7
10. Svatební hostina.....	7
11. Čepení nevěsty.....	7
12. Den po svatbě (středa) a další dny.....	7
Zdroje.....	8

TYPOLOGIE VÝZNAMU MANŽELSTVÍ

Právní obsah manželství a symbolika s ním spojená

Význam státu v instituci manželství

- a) Stát jako obhájce zásad
 - Svoboda – respekt státu vůči individuálnímu chápání institutu manželství občanem
 - Rodina – smysl manželství
 - Morálka – Interní pravidla soužití založená na morálních kulturních pravidlech vynutitelná – za vzor dávaná státem

- b) Stát jako ochránce
 - Prevence a právní ochrana proti neshodě při snaze ukončit „dělání věcí společně“ - Děti, majetek, bydlení, apod. (u manželství upraveno jednotně, u nemanželů nejednotně)

- c) Stát jako diskriminační prvek
 - Právní zvýhodnění - Daňové právo, Trestní právo

Poznámka: existence nestátních institucí, které zakládající objektivní rozhodnutí k sňatku – diskriminační prvky - instituty, jež „marketingově“ míří na manžele – bankovníctví, pojišťovnictví, apod.

FÁZE SVATBY A JEJICH SYMBOLIKA

1. Námluvy – zásnuby

OSOBY: snoubenci, svědci, rodiče

Cíl / symbolika:

- 1) Vyjádření respektu rodičům - Svolení rodičů před oficiálním oznámením svatby bylo vyjádřením respektu k jednání rodičů
- 2) Potvrzení podpory vztahu ze strany rodičů – Potvrzení připravenosti rodičů ekonomicky pomoci páru s budováním vlastní domácnosti – prezentace věna a rozpočtu na svatbu
- 3) Poznání nejbližších přátel snoubenců rodiči - Rodiče mohli touto formou poznat, kdo jsou nejlepší přátelé snoubenců a nepřímo si tak ověřit jejich charakter. Nejbližší přítel je vždy vlivný faktor každého vztahu.
- 4) Příprava svědků na společnou přípravu svatby - Snad bylo v tomto bodě důležité zajistit, aby svědci opravdu znali tento pár, aby se setkali a naučili spolu jednat, jelikož se svatbou bude spousta práce a svědci budou mnohé organizovat.

2. Ohlášky

OSOBY: mládenci a družičky, komunita snoubenců

CÍL / Symbolika:

- 1) Složení družby – sestavení „organizačního týmu svatebních aktivit“
- 2) Informace pro komunitu – „budeme se brát! “
- 3) Formální základ pro možnost žádat o finanční a materiální podporu při založení domácnosti – „Ne, nevymysleli jsme si to, můžete se zeptat“

3. Zvaní na svatbu

OSOBY: ženich a nevěsta, družba, svatební hosté

CÍL / Symbolika

- 1) Zvaní na svatbu – vyjadřování zájmu o sdílení radosti se svatebním párem
- 2) Seznámení svatebních hostů s družbou, na niž se mohou obracet s org. záležitostmi
- 3) Získání informací o počtu hostů – základ pro plánování svatebního veselí
- 4) Získávání financí a darů na organizaci svatby, resp. založení domácnosti, rodiny a jiných záležitostí, jež následují po vstupu do stavu manželství (*potřeba dát vědět hostům význam toho, proč se berou?*)
- 5) Zábava a podpora – návštěvy – radost nad připravovaným životním krokem

4. Rozlučka se svobodou – svíca – radostný večer před svatbou

OSOBY: družba, snoubenci

CÍL / Symbolika:

- 1) Loučení se svobodou
- 2) Věštění – jaký jen bude společný život? Finální rozhodnutí z různých znamení.
- 3) Radost odděleně v komunitě – ujištění se, že s nikým jiným opravdu lépe nebude?

5. Svatební úbor

Symbolika, která byla nalezena mezi popisky úboru:

- 1) Konec povinnosti rodičů starat se o své děti - Vylétání z hnízda - Ve vlasech nevěsty věneček ve tvaru otočeného hnízda
- 2) Solidarita součástí radostného času – svatební šaty se po svatbě odevzdaly do kostela na potřeby kostela (kostel nositel sociální péče, vzdělanosti a kulturního dění obce)
- 3) Věrnost – ozdoba z rozmarýnu – vonička, kterou nosil ženich ve svatbu na klobouku, se zašila do duchny „aby se láska nerozcházela“
- 4) Vidina rodiny a přání jejího štěstí – šátek, který nosil ženich v den svatby, se uschoval, aby jednou sloužil dětem „od vředu“ (tedy nejspíše aby jej užily pro ovázání na bolístkách?)
- 5) Oslavnost, zdobnost, radostná barevnost, čistota – vizuální vyjádření vztahu společnosti k institutu manželství, k formě, v jaké by do něj mělo být vstupováno a v jaké by měl být udržován

6. Svatební den – ráno

OSOBY: řečníci, hosté, rodiče

CÍL / Symbolika:

- 1) Demonstrace schopnosti samostatně hospodařit
- 2) Setkání a seznámení hostů svatby – společné snídání
- 3) Teatrálnost – snaha všem ukázat, jaké různé znaky a významy jsou v daném svazku k nalezení
- 4) Finální rozloučení dětí s rodiči před „změnou“ – respekt, poděkování za výchovu

7. Cesta na svatbu

Řazení: družba, svědci, rodiče, ženich s nevěstou, hosté

8. Svatební obřad

OSOBY: kmotři, svědci, družba, sezdávající, ženich a nevěsta

CÍL / Symbolika:

- 1) Symbolické posvěcení svatby s přáním naplnění smyslu manželství (společné obživy a plodnosti)
- 2) Nedostupnost – ženich a nevěsta jsou „označkováni“ vůní rozmarýnu
- 3) Účast nejbližších osob v životě páru – kmotři, svědci, přátelé – osoby, které mají pro vývoj páru hlavní roli - tuto roli přebírají při tomto obřadu (ochrana, asistence, vděk a odplata)

9. Po sezdání

OSOBY: družba, ženich a nevěsta, rodiče

CÍL / Symbolika:

- 1) Oběd v domě ženicha - vděk ze strany rodičů ženicha za to, že má tolik lidí okolo sebe, kteří chtějí sdílet jeho radost
- 2) Přijetí snachy do rodiny – slib poslušnosti jako k rodičům
- 3) Demonstrace schopnosti novomanželů umět se o svou domácnost postarat (úklid, hospodárnost, společenská zodpovědnost)

10. Svatební hostina

OSOBY: kmotři, svědci, družba, sezdávající, ženich a nevěsta, hosté

CÍL / Symbolika:

- 1) Hostina – vděk ze strany rodičů za to, že nevěsta má tolik lidí okolo sebe, kteří chtějí sdílet radost
- 2) Družičky a mládenci – příležitost oficiálně si začít
- 3) Reflexe nelehké cesty k manželství a toho, že pro udržení současného stavu bude potřeba ještě mnohem více úsilí

11. Čepení nevěsty

OSOBY: družba, ženich a nevěsta

CÍL / Symbolika:

- 1) vizuální potvrzení vůči společnosti, že tento pár je již nedostupný
- 2) finální loučení nevěsty se svobodou;
- 3) symbolické předání ženichovi jejími kamarádkami,
- 4) poslušnost nevěsty manželovi a respekt ženicha vůči manželce, vysoké cenění si jeden druhého, slib nést společně vše, co se ke každému z nich pojí;

12. Den po svatbě (středa) a další dny

OSOBY: nevěsta, matka ženicha a sousedky ženicha

CÍL / Symbolika:

Zařizování nového domova – tvorba domácnosti, sociálního zázemí a základ vztahu s tchyní

Zdroje:

BARTOŠ. František; *Moravská svatba*, Deset rozprav lidopisných; Líšeň (spolu s C. Mašíčkem), Reprinty z let 1892, 1902, 1906; Edice Zlínský kraj, sv. 16, 2007, ISBN 978-80-86886-24-4

BERNSTEIN. Anita (edited by; 2008); *Marriage Proposals: Questioning a Legal Status*; NYU Press; ISBN: 9780814791103

Občanský zákoník České republiky, Předpis č. 89/2012 Sb.; Část II, Hlava 1 (Manželství)

TOMEŠOVÁ. Jana, 2015, *Srovnání právní úpravy manželství a nesezdaného soužití, díl I.- III.*; webový portál Právní prostor, sekce Občanské právo; Online (12.1.2016) dostupné z: <http://www.pravniprostor.cz/clanky/obcanske-pravo>